

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa D. K.

przeciwko (...) Przedsiębiorstwu (...) Sp.z o.o. w W.

o odszkodowanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 21 stycznia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś.

z dnia 21 maja 2019 r., sygn. akt VII Pa (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej 1.350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Przedmiotem sprawy było żądanie D. K. skierowane przeciwko (...) Przedsiębiorstwu (...) Spółka z o.o. w W. o zasądzenie odszkodowania z tytułu mobbingu. Sąd Rejonowy w W., wyrokiem z dnia 29 listopada 2018 r., oddalił powództwo, a Sąd Okręgowy w Ś., wyrokiem z dnia 21 maja 2019 r., oddalił apelację powódki (zmienił wyrok tylko w zakresie wysokości kosztów procesu).

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd odwoławczy w pełni podzielił ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu pierwszej instancji. Wyjaśnił szczegółowo dlaczego okoliczności podnoszonych przez powódkę nie można traktować jako przejawów mobbingu.

Skargę kasacyjną wniosła powódka i zarzuciła naruszenie: 1) art. 382 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c.; 2) art. 278 § 1 k.p.c., art. 217 § 1 k.p.c. i art. 227 k.p.c. w związku z art. 381 k.p.c. i art. 382 k.p.c.; 3) art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c.; 4) art. 328 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., art. 382 k.p.c. oraz art. 387 § 2¹ k.p.c.; 5) art. 94³ § 2 k.p.c.; 6) art. 6 k.c.; 7) art. 42 § 4 k.p.

W ocenie powódki przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnione jest jej oczywistością. W uzasadnieniu tego wniosku skarżąca podała, że wypełnienie dyspozycji art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. znajduje odzwierciedlenie w zgłoszonych podstawach skargi. Podniosła, że Sąd odwoławczy nie dokonał odpowiednich i adekwatnych do przedmiotu żądania ustaleń faktycznych, następnie przeszła do omówienia faktów jej zdaniem istotnych, a także polemizowała z poszczególnymi wypowiedziami Sądu Okręgowego. Łącznie wywód powódki uzasadniający oczywistość skargi kasacyjnej został przedstawiony na 3,5 stronach skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Na początku rozważań trzeba przywołać kilka fundamentalnych reguł postępowania kasacyjnego. Po pierwsze, Sąd Najwyższy nie jest sądem trzeciej instancji. Oznacza to, że nie rozpoznaje sprawy, ale skargę kasacyjną. Po drugie, podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenie faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Po trzecie, stosownie do art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., skargę można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Skarżący więc musi wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania były tego rodzaju (bądź skali), iż kształtowały one lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 1997 r., I CKN 57/96 - OSNC 1997 nr 6-7, poz. 82; z dnia 24 października 2006 r. II PK 38/06, LEX

nr 950620 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971; z dnia 5 grudnia 2007 r., II PK 103/07, LEX nr 863973; z dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 213/10, LEX nr 950436). Po czwarte, ustawodawca nieprzypadkowo konstruując wymagania skargi kasacyjnej wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie (§ 1 pkt 2) i obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego, na różnych etapach postępowania kasacyjnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130). W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16, LEX nr 2009500; z dnia 26 lutego 2016 r., V CSK 518/15, LEX nr 2015640; z dnia 24 września 2015 r., II PK 27/15, LEX nr 2019527).

Przypomnienie powyższych reguł jest nieodzowne, gdyż skarżąc chce aby Sąd Najwyższy na etapie przedsądu, po pierwsze, dokonał całościowej oceny sprawy, po drugie, aby weryfikacja ta została dokonana w oparciu o fakty, które w ocenie powódki są miarodajne, po trzecie, skarżąca wskazuje na oczywistość naruszenia przepisów postępowania, przy czym nie uzasadnia relacji między ich naruszeniem a wynikiem sprawy. Przedstawione konkluzje wyjaśniają, że skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a zatem, że skarga nie powinna zostać przyjęta do merytorycznego rozpoznania.

Dodać do tego należy, że kategoria prawna, do której odwołuje się powódka, została wyznaczona niedookreślonym zwrotem. Powszechnie przyjmuje się, że oczywista trafność skargi kasacyjnej ma miejsce wówczas, jeśli dla przeciętnego prawnika, jest ona niewątpliwa, z góry widoczna, bez potrzeby głębszej analizy stosunku prawnego oraz bez sprawdzania i oceny dowodów. Zapatrywanie to powinno wystąpić już w trakcie przedsądu, czyli wstępnego badania skargi kasacyjnej, gdyż na tym etapie procedowania rolą Sadu Najwyższego nie jest szczegółowe badanie zgłoszonych podstaw zaskarżenia. W rozpoznawanej sprawie tak rozumiana „oczywista zasadność” nie występuje, a to oznacza, że należało orzec jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy przesądził kierując się regułą z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c.